

Ouklejka pruhovaná je důležitým ukazatelem čistoty vody

Valašsko – Při povídání o zástupcích fauny obratlovců Valašska se tentokrát zastavíme ve vodní říši a to u ryb. Jedním ze zajímavých zástupců této skupiny je ouklejka pruhovaná (*Alburnoides bipunctatus*). Jde o drobnou kaprovitou rybu dorůstající maximální délky 15 cm, její růst je však velmi pomalý. Dožívá se většinou 5, maximálně 7 let. Ouklejka je oproti příbuzné oukleji obecné pestřeji zbarvená. Boky jsou stříbrné jen ve spodní části těla, jejich vrchní část je zelená. Pod tímto zbarvením se táhne žlutý pruh, často je pod ním ještě šedomodré zbarvení.

Základy prsních ploutví jsou červenavé, ostatní ploutve jsou ve světlých tónech šedé nebo hnědé. Nápadné jsou velké oči. Řitní ploutev je dlouhá. Charakteristickým znakem druhu jsou zdvojené pigmentové skvrny podél kanálek postranní čáry. Její tvar je charakteristicky prohnutý – vypadá jako dvojité. Ouklejka se vyskytuje v hejnech v proudivých úsecích parmového a

pstruhového pásma na obou Bečvách a také ve spojené Bečvě pod Valašským Meziříčím. Přes 90% lokalit jejího výskytu u nás se nachází na území Moravy a Slezska. Kromě čistoty vody vyžaduje druh také neregulované úseky řek s nestejným charakterem dna. Vzhledem k nárokům ryby na čistotu vody i charakter toku jde o cenný bioindikátor stavu vodního toku. Vyskytuje se především v mělkých částech toků, což jí umožňuje získávat potravu ze dna řeky i z vodní hladiny. Ouklejka je všežravý druh ryby – na jaře v její potravě převažují řasy, zatímco později je to vodní hmyz a hlavně jeho larvy. Ke tření dochází v květnu a červnu. Pohlavně dospívají ouklejky ve 2. až 3. roce života. V místech, kde je ouklejka hojná, je významnou součástí potravy dravých druhů ryb.

Pro svou zranitelnost a nesouvislé rozšíření na území České republiky je druh zařazen do zvláště chráněných druhů ži-

Ouklejka pruhovaná (foto Karel Pavelka)

vočíchů v kategorii silně ohrožených a v Červeném seznamu ryb a mihulí z roku 2005 je uveden v kategorii ohrožený.

Zájemci o detailní pozorování druhu mohou navštívit Akvárium řeky Bečvy v přízemí zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, kde se ouklejka pruhovaná nachází spolu s dalšími pěti druhy ryb.

Karel Pavelka, zoolog Muzea regionu Valašsko